

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 89

Číslo: 50

13. prosince 2009

Cena: 7 Kč

JAK DÁL V NAŠÍ CÍRKVI?

Příspěvek k jubileu, aneb at' je Český zápas opět zápasem

Církev československá husitská se po stopách Farského hlásí k myšlenkovému odkazu evropského modernismu. Partikulární církev, vzniklá v nepřítomnosti katolické církve a izolaci česko-slovenského jazyka a státu je výjimečným zjevem mezi církvemi. Její široce ekumenická teologie je mostem mezi křesťanským východem a západem. Tato církev by mohla a měla sehrát jedinečnou úlohu v budoucnosti našeho státu. Kupříkladu na poli formování našeho zodpovědného evropanství. Česká reformace má i své staré tradice ve vztazích s Evropou. Od boje proti všem až ke státnickému, vpravdě evropskému dílu husitského krále Jiřího z Poděbrad. A kým je Karel Farský? Snad ne izolovaným Čechoslovákem, kvůli české liturgii? Vždyť přece jeho misie do USA, jakkoliv mezi naturalizované Čechy, vykazuje zájem o cizí země. A není snad dnes ve světě Čechů daleko více? Kde je naše vlastenectví, když nepomáháme svým krajanům? Chci říci, že globalizace je vskutku realitou a týká se i té naší církve. Jsme uprostřed mnohonárodnostní Evropy, ale máme takový význam, jaký si sami přisoudíme. Česká politická reprezentace si nyní řeší své problémy na úkor Evropské unie. Jsme v Evropě nebo ne? Geograficky ano, politicky stěží. Každé království vnitřně rozdělené padne, říká evangelium. Je jednoduché popudit proti sobě svými výroky celou Evropu, ale dokáže někdo z nás napravovat křivdy a spojovat národy? Tady je veliký prostor pro činy a taky náš velký dluh. Modernismus, který zasáhl ve 20. letech minulého století české myšlení a ovlivnil českou veřejnost mj. také návratem k reformačním tradicím, je dnes již teoreticky pře-

značen precizní prací našich systematických teologů. Tato teologická reflexe však není v církvi uvedena do praxe. Naši církvi chybí aktuální, viditelný cíl do budoucna v našem vlastním národě. I proto stagnují naše sbory. A tímto cílem nemůže být nostalgické volání po "čechoslováctví" a ryze českých tradicích. To je základna, nikoli cíl. Vždyť už nemáme ani společný stát. A navíc, i kalíšnictví bylo ukradeno a znehodnoceno nacionalismem a komunismem, podobně jako byl symbol Ježíšova kalicha zneužit v kultu Svatého grálu. Nová doba, která je před námi, je plná výzev a příležitostí. Církev nemá např. metodiku, jak se dostat k projektům a čerpání evropských dotací. Není už jen v tomhle bodě nasnadě, že jsme pozadu? Evropa je u nás, ale my v ní nejsme. To se netýká jen peněz, ale našeho vlastního přesvědčení. Rozhledu, který by mohl vidět dále, přes hranice. Ježíš má své lidi i v Evropě. Měli bychom jít s Farským vpřed, jak glossuje prof. Z. Kučera, sám dobrý němčinář. A vpřed znamená do Evropy, i tady by církev měla být před politikou o krok napřed, jinak bude naše země brzo opět satelitem ruským, nebo hůř, třeba čínským nebo dár al-islám... Místo, abychom se jako Češi báli v osobě páně prezidenta ztráty státnosti (tento strach je vposledu i obavou o identitu češství), měli bychom vystoupit z malosti a dokázat, že Češi mohou být i Evropany, když chtějí. To je naše výzva. Evropa je tradičně křesťanská a navíc politicky svobodná. Znáte nějakého lepšího partnera pro partnerství naší domoviny v tomto světě? Naše církev je také mostem mezi Čechy a Slováky. Dokonce máme náboženskou obec ve Vídni. Možná jsou mezi námi ještě

lidé, kteří vzpomínají na habsburskou monarchii... Je jisté, že politické a ekonomické spolupráci s evropskými zeměmi se nevyhneme. Taková je povaha globalizace a strategické zájmy různých mocností ani geopolitické či migrační faktory nelze brát na lehkou váhu. Teď záleží jen na nás, jakým obsahem naplníme odkazy minulosti našeho státu. Bude naše církev jen fosilní vzpomínkou na jedno století uprostřed malé zdemocované země, nebo se stane skutečným mostem minulosti a budoucnosti mezi národy? Quo vadis Bohemia, quo vadis ecclesia? Co je vlastně specifikem naší církve, vlastenectví? A co jejím účelem? „Pouhé znárodnění církve neuspokojuje Ježíše. On žádá zduchovnění a v tom vidí reformu,“ říká Karel Farský. Proto naše církev může a má být člověku dobovým průvodcem a jistotou v každém čase. Naše církev je kromě Duchu Kristova spojena také s českou státností, dokonce pupeční šňůrou. Proto si musíme v jubilejním roce položit kromě jiných i otázku: Co s naší církvi v Evropě?

Tomáš Procházka
farář Stod

Bohoslužby v chrámu sv. Mikuláše

Důležité datum 8. leden 1920, kdy došlo k rozhodnutí založit novou církev, si připomeneme v pátek 8. ledna 2010 v chrámu sv. Mikuláše v Praze na Staroměstském náměstí. Začátek je ve 14 hodin.

ZE 105. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

Poslední letošní zasedání ústřední rady zahájil pobožností na text F 1,3nn (píseň 204) brněnský biskup Petr Šandera.

Po schválení programu v ideovém referátu bratr patriarcha v modlitbě připomněl život a dílo sestry PhDr. Evy Mádrové, kterou Pán povolal 29. listopadu. Sestra E. Mádrová z brněnské diecéze mj. stála u založení o.p.s. Betanie - křesťanská po-

moc, která pomáhá potřebným občanům Brna a Jihomoravského kraje. Ústřední rada projednávala analýzu z roku 2008, kdy se ukázalo, že existují náboženské obce, které nedodaly výkazy. Ústřední rada proto uložila diecézním radám, aby do příštího zasedání předložily seznamy náboženských obcí, které výkazy nedodaly.

V ideovém referátu byly projednány i dopisy slovenského biskupa Jana Hradila, které se týkaly spolupráce VOŠ HITS se slovenskou Vysokou školou zdravotnictví sv. Alžběty. Ústřední rada uložila řediteli VOŠ HITS vstoupit do jednání o spolupráci s HTF UK a zprávu podat únorovému zasedání ústřední rady. Další podání J. Hradila se týkalo služebních bytů, kdy ústřední rada uložila úřadu ústřední rady připravit návrh doporučení náboženským obcím, jak se služebními byty hospodařit. Na vědomí pak ústřední rada vzala dopis bratra patriarchy pražské diecézní radě ohledně náboženské obce Praha-Vyšehrad a dopis s poděkováním za pomoc zasláný touto náboženskou obcí ústřední radě. Ústřední rada vzala na vědomí, že slavnostní bohoslužby k 90. výročí vzniku naší církve se budou konat 8. ledna v chrámu sv. Mikuláše ve spolupráci s HTF UK a následně pak bude v Karolinu slavnostně uvedení publikace vydané k výročí církve.

V organizačně právním referátu, který vedla sestra místopředsedkyně ústřední rady Ivana Macháčková, mj. ústřední rada pověřila finanční zpravodajku Miroslavu Studenovskou projednáním podmínek převodu rekreačního zařízení Betlém na ústřední radu. Schválila také návrh na výběrové řízení na správce počítačové sítě úřadu ústřední rady a výběrové řízení na funkci ředitele Institutu evangelizace a pastorace. Schválila také záměr poděkovat bratru Radkovi Zapletalovi za činnost finančního zpravodaje.

Ve finančním referátu, který vedla rovněž sestra místopředsedkyně ústřední rady, ústřední rada vzala mj. na vědomí výsledek hospodaření za říjen a informaci o hospodaření ústřední rady s dotacemi. Ústřední rada schválila i záměr bezplatně zapůjčit starší PC z úřadu ústřední rady náboženským obcím.

V ekumenicko zahraničním referátu, který vedl brněnský biskup Petr Šandera, ústřední rada vzala na vědomí zprávu o průběhu valného shromáždění Ekumenické rady církví v ČR, které se konalo 26. listopadu, kde bylo mj. zvoleno nové prezidium ERC. Naši církev zastupovali bratr patriarcha Tomáš Butta, pražský biskup David Tonzar a tajemník ústřední rady Karel Potoček.

(red)

NOVÉ PREZIDIUM EKUMENICKÉ RADY CÍRKVÍ

Dne 26. listopadu 2009 se v sídle Evangelické církve metodistické (Ječná 19, Praha 2) konalo 6. zasedání Valného shromáždění Ekumenické rady církví v ČR. Kromě projednání organizačních věcí, zpráv z komisí,

revize Stanov ERC a schvalování hospodaření ERC za předchozí rok a rozpočtu na rok příští, byla hlavním bodem celodenního jednání volba nového prezidia ERC na příští dva roky. Z 11 kandidátů byl v prvním kole nad-

poloviční většinou hlasů zvolen předsedou ERC Mgr. Joel Ruml (na obr. uprostřed), synodní senior ČCE. V dalších kolech byli postupně dovozeni také 1. místopředseda ERC - ing. Daniel Fajfr, MTh - od ledna 2010 současně i nový předseda Rady Církve bratrské (na obr. vlevo) a ThMgr. Dušan Hejbal, biskup Starokatolické církve, který se do Předsednictva ERC vrací po dvouleté přestávce.

Za volbu nového Předsednictva ERC děkujeme všem delegátům 6. Valného shromáždění a čerstvě zvoleným bratřím přejeme v jejich práci pro Ekumenickou radu církví v ČR moudrost, rozvahu, radost, zdraví a Boží požehnání a děkujeme, že na sebe tento závazek pro příští dva roky převzali! Za Ekumenickou radu církví v ČR

Mgr. Sandra Zálabová,
vedoucí tajemnice ERC v ČR

Lenčino adventní čekání 3

Byla jedna holčička, která se jmenovala Lenka. Byla to trochu netrpělivá holčička, které se zdálo, že dobré věci k nám přicházejí nějak pomalu. Musí se na ně většinou dlouho čekat a pak jsou zase rychle pryč. Když se začínaly krátit dny a přibývalo tmy, věděla Lenka, že se blíží Vánoce. Věděla také, že před Vánocemi je advent, dny, které pomalu utíkají, i když maminka říká pravý opak. Konečně se Lenka dočkala dne, kdy si směla otevřít třinácté okénko adventního kalendáře. Na obrázku byl vanilkový rohlíček. Pak se obrátila k mamince: „Mami, kolikrát se ještě musím do Vánoc vyspat?“ Maminka odpověděla: „Do Vánoc se musíš vyspat ještě jedenáctkrát.“ Jedenáctkrát! To hrozné dlouhé slovo napovídalo, že to ještě bude trvat hodně dlouho. „Co?“ vykřikla Lenka. „Tak dlouho nemůžu čekat!“ Maminka se usmála: „Víš co? Aby ti to čekání rychleji uteklo, skoč rychle do postele a já ti budu něco vyprávět.“ Hned začala:

Byla jedna holčička, která se jmenovala Lenka. Lenka neuměla čekat a připadalo jí, že se Vánoce ani nedočká. Konečně maminka připravila těsto a začala péci cukroví. Po celém domě to vonělo vanilkou a jiným příjemným kořením. Lenka s věrným kamarádem Tomíkem také pomáhali. Tváře jim jen plály samým nadšením a námahou. Na stole stál adventní věnec a svítily na něm už tři svíce. Najednou se otevřely dveře a do kuchyně vešel Lenčin tatínek, pilot. „Co tady děláš“ – divila se maminka – „vždyť máš být někde s letadlem v oblacích.“

Tatínek pak vyprávěl, že z technických důvodů se odlet odkládá a že proto mohl odjet domů. Jakmile však bude lepší povětrnostní situace, zavolají ho na mobil a on bude muset rychle zpátky na letiště. To bylo bezvadné. Tatínek vyprávěl a pilně ochutnával upečené placičky. Maminka prozradila, co v nich je: „Vanilka, oříšky, vajíčka, mouka, cukr a hodně hodně lásky. Proto vám všem tak chutnají.“ Ale to už zvonil tatínkův mobil. „Není to ten nejsprávnější okamžik, ale už jedu.“ odpověděl volajícím. „To je ten správný okamžik“, řekla maminka a vytáhla z trouby další placičky, které už už začínaly více hnědnout. Nežli se tatínek ustrojil, nasypala Lenka do malé plastické krabičky od všeho upečeného a tajně vložila do kapsy tatínkova kabátu – stihla to ve správný okamžik, když tatínek dával mamince na rozloučenou pusku.

Všechno cukroví bylo upečené, hotové. Teď si mohli všichni v klidu sednout kolem adventního věnce a zazpívat adventní písničky. Všichni? Vlastně ne – skoro všichni. Lenčin tatínek zatím dorazil na letiště a připravoval se k odletu. Když sáhl do kapsy kabátu pro kapesník, našel Lenčin dárek. Otevřel krabičku a vůně vánočního cukroví pronikla kabinu. Bylo to ve chvíli, kdy letuška předváděla cestujícím, co dělat, kdyby letadlo mělo nějaký problém. Cukroví zavonělo až tam. Cestující se tak nějak zvláště usmáli, jakoby se dívali na Jezulátko v jesličkách a na vánoční stromek. Byl to ten správný okamžik.

Podle Erwina Grosche
Alena Naimanová

Z kazatelského plánu

3. neděle adventní

Urovňte cestu Páně. (J 1,23)

Vstupní antifona: Ejhle, Hospodin přijde...
První čtení Písma: F 4,4-5; Ž 85,2-3

Tužby

2. Aby mocí svého Ducha nás ustavičně seznamoval s Dárcem milosti, Ježíšem Kristem, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom i ve svém pokání dokázali se radovat z Kristovy blízkosti, modleme se k Hospodinu.

Modlitba:

Vyslyš nás, Pane! Dopřej sluchu našim prosbám o tvé Slovo milosti. Rozjasni naše myšlení! Mluv k nám, Pane, abychom mohli oslavovat tebe, který na věky žiješ a kraluješ s nebeským Otcem mocí Ducha svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: Fp 4,4-7

Evangelium: J 1,19-28

Čtení Písma k obětování: Ž 85,2a.3.10

Čtení Písma k Požehnání: Srv. Iz 35,4

Vhodné písně: 206 nebo 314, 198

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církve náležejí k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písma svatého. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí s Bibli. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamýšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)
Bůh je věčný

Na věčnost svatého Boha nás Písmo nepřestává upozorňovat:

Tento Bůh je Bůh náš navěky a navždy.

Ž 48,15

Hospodin je Bůh pravý. On je Bůh živý a král věčný.

Jr 10,10

Hospodin na věky zůstává.

Ž 90,9-10.12

Na věky je tu Hospodinova pravda,

Ž 102,13; Da 6,26

spravedlnost,

Ž 119,144; 111,3; 112,3,9

jméno,

Ž 135,13

spasení,

Iz 51,6,8

milosrdenství,

Ž 103,17; celý žalm 136

slovo,

Ž 119,89; 1 Pt 1,23.25

trůn.

Žd 1,8

Hospodin bude kralovat věčně.

Ž 146,10; Ex 15,18;

Ž 10,16; 9,8; 29,10

Proto jedinou naší nadějí za všech

okolností zůstává Bůh. On není jako lidé nebo jako svět, kde se stále všechno proměňuje a na nic není spolehnouti. Obracíme se k Bohu s těmito prosbami:

Jako vzdech doznívají naše léta. Počet našich let je sedmdesát roků, jsme-li při síle, pak osmdesát. Nauč nás počítat naše dny, ať získáme moudrost srdce.

Ž 90,9-10.12

Nezamítej mne v čas stáří, neopouštěj mne, když pozbývám sil.

Ž 71,9

A je tu i náš závazek:

Ani ve stáří a šedinách mě, Bože, neopouštěj, dokud neseznámím toto pokolení se skutky tvé paže a s tvou bohatýrskou silou všechny, kteří přijdou.

Ž 71,18

Je tady také apoštolská výzva pro mladé i staré členy křesťanského společenství: „V bázi před Bohem žijte dny svého pozemského života!“

1 Pt 1,17

Každý večer si při modlitbě opakujeme: „Já ti, Hospodine, důvěřuji, ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou.“

Nad Písmem

CESTOU NÁROČNOU

J 1,9-28

Ubíráme se adventem k Betlému. Cesta je náročná, Marie těhotná, venku se připozdívá, v hospodách je plno, proč se radovat? Čeká ji úskalí jako skála. Čeká ji bída, nepochopení, chaos, cizota do vlnu jejího Syna, čeká ji mráz. Mráz, který přichází z Jeruzaléma. Čeká ji i prázdný hrob, leč zatím putuje k Betlému.

My putujeme k Betlému. Naši nás pokřtili nebo jsme se dali pokřtít sami, už ani nevíme, jak to bylo. Prošli jsme Betlémem i Betaní a skončili na Golgotě, abychom potkali Pána cestou do Getsemane a nechali rozhořet svá srdce. ...narodili jsme se z Boha, abychom byli v Bohu a v Bohu se radovali. Kdo je v Bohu, ten se raduje. Ten kráčí radostně adventní cestou k Betlému jako vzpomínka, jako ztišení, jako přípravě k znovuzrození Boží touhy v sobě.

Radovat se? Jak to přijde? Příbuzní nám umírají na rakovinu, děti nám zvlčily a utekly do ciziny a nechtějí se vrátit, majitel domu chce, abychom mu dali na nájmu na měsíc všechno, co jsme vydělali, a nezbylo by nám na chleba, čeká nás svět kulhavých nohou a LDNek, kde stejně nesmíme být déle než tři měsíce v jednom kuse... a pak nás šoupnou jinam - tak proč se máme radovat?

Protože jsou věci světské a věci Boží. A jsou spolu dohromady jako pšenice a koukol a světlo a tma v jednom dni, jako stáří s mládím v jednom domě, tak je Boží milosrdenství rozprostřeno nade vším, dokonce i nad válkou. Ta válka, to je to jednání (J 1,11) těch, kdo jsou jenom z lidských otců a střílejí se a mlátí klacky a mezi nimi se modlí a umírají Otcovy děti a ty se modlí za všechny a nemyslí na svou bolest a

vědí, že až tahle válka skončí, že zase lidi půjdou troskami do rozpadlých obydlí s novou nadějí od Boha. Protože v posledu má všechno v ruce Bůh. A ti, kdo jsou Božími dětmi, jsou jimi i v LDNkách a ústavech a bídně placených pracovištích a radují se z poznání Boha a z Kristovy přítomnosti ve svém srdci a chovají se slušně v tom nejhlubším smyslu toho slova, tedy s úctou a humánně a taktně k svým spolupracovníkům a neklevetí a nedrbou a nedusí, protože je Kristus s nimi a oni mu předkládají své žádosti na uzdravení svého okolí. Jan přichází a vede nás k obratu, vede nás na břeh Jordánu zpět k našemu křtu, Jan, který ví, že on není tím, na jehož bedrech to všechno leží. On mu jenom klestí cestu. Ale Ježíš také není tím, na jehož bedrech to všechno leží, On je těmi bedry. Ježíš je Boží Syn a v Bohu je tím, jehož břímě je lehké. Jak máme unést to množství bezdomovců, plnicí se babyboxy miminy, ženy, které nechtějí děti a které nemohou mít děti, jedny zoufalé z toho, že je čekají, druhé zoufalé z toho, že je nečekají...

Bůh nám dal zrodit se, Bůh nám dal být při tom, Bůh nás vykoupil totální důvěrou v Pána, tedy alternativou totální důvěry - to už je na nás. Není na nás, aby to všechno dobře dopadlo. Člověku by se líbilo, kdyby se Anna Franková za ta vrata koncentráku dostala ven. To je cesta do Betléma, to je mráz strachu, tma a plné hospody zabouchnuté před rodičkou. Anna umřela na tyfus poslední dny války. Tma pod křížem.

Jenže Pán vstal. Pán je živ. Nerozpíná betonové ruce nad Rio de Janeirem (i když to taky), rozpíná své neskonale

Duch svatý

Podstatou Boha je duch, svět Boží je svět duchovní, narozdíl od hmotného světa lidí.

Gn 6,3; Iz 31,3; 40,13

Duch Boží

Duch Boží, který ještě nevstoupil v činnost, je zmíněn hned na počátku stvoření.

Gn 1,1

Další zprávy Starého zákona ukazují, že Duch Boží je nástrojem veškeré Boží činnosti. O tom, jak Bůh dal lidem svého ducha, je ve Starém zákoně řada příkladů:

Hospodin vytvořil člověka, prach ze země a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem.

Gn 2,7

Bůh vložil svého svatého ducha do nitra Mojžíše, aby uměl vést lid Izraele.

Iz 63,11-14

Hospodin odebral z ducha, který dal Mojžíšovi, a vložil jej na sedmdesát starších, aby mu pomáhali.

Nu 11,16-17.23-25

Texty vybrala: Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

laskavé ruce a drží v nich celý náš svět a vidí, jak to tu motáme a kde může, tam pomáhá. Také skrze nás a také skrze naši radost.

Znáte to, když se na někoho rozčílíte a křičíte na něj a najednou řeknete něco směšného? Tak jsem křičela na svou dceru, že cosi nesplnila, protože se místo toho věnovala opravě ptačích budek na zimu: „Ty kutile jeden!“ A začala jsem se smát. Sobě, tomu slovu, a měla radost, že moje dcera umí znovu složit seschlé ptačí budky, ztlouct, nalakovat a pozvat ptáky na zimní turnus. Zkusme se smát sami sobě, ne škodolibě, vesele, i tak vcházejí radost do srdce a pamatujme - neradujeme se z vlastních zásluh, neradujeme se z vývoje světa či situace, radujeme se z Přítomnosti Pána, z Jeho milosrdné lásky, která nás provází dnem i nocí, každé hodiny.

Marta Silná

Bože,
děkujeme ti,
že jdeme do Vánoc.
Děkujeme ti,
že jdeme do chléva,
kde je teplo, zvířata a Pán.
Děkujeme ti,
že nejdeme poprvé.
Od chvíle svého křtu
stojíme u jeslí Páně
a necháváme ho v sobě
růst a nebo utíkáme
a honíme své sny.
Dávej nám sílu,
ať vytrváme
v jeho přítomnosti,
kde je teplo,
přátelsko a živo,
i když jsou dveře všech
lidských příbytků zavřené.
Amen.

KAREL VÍTEZSLAV VÍT – BOJOVNÍK ZA SVOBODU

Čeští vojáci měli v minulém století mnoho příležitostí dokázat svou morální sílu a statečnost v bojovém nasazení. Vojákům a účastníkům odboje, kteří měli do 28. října roku 1918 rozhodující význam na vznik samostatného Československa, se dostalo zasloužené úcty od všech demokratických politiků a reprezentantů státu za období první republiky, a to bez ohledu na jejich stranickost a náboženské vyznání. Po dvaceti letech budování nezávislého demokratického státu však byla okupační mocností nacistického Německa nastolena hnědá totalita a rozhořel se opět světový válečný požár. Bylo opět na vojácích, aby se zasloužili o obnovu ztraceného ideálu první republiky a přispěli k uhašení válečného požáru. Mezi vojáky, kteří si dobrovolně zvolili účast na odboji, bylo také několik desítek duchoven- ských osob (kněží, bohoslovců a dalších církevních pracovníků) různých náboženských vyznání. Jedním z těchto odhodlaných vlastenců byl duchovní naší církve Karel Vítězslav Vít. Narodil se 6. září 1911 ve Valtřovicích u Ústí nad Labem. Pro svůj zájem, vlastenectví a příslušnost k Církvi československé studoval v Praze Husovu československou evangelickou fakultu a Vysokou školu bohoslovnou Církve československé. Po ukončení teologických studií působil jako duchovní v letech 1932-34 ve Slaném a následně ve Víně a v Praze. V 30. letech absolvoval náhradní preventivní službu v armádě u divizní nemocnice v Terézíně. Vykonával dvě cvičení u duchovního oddělení ministerstva národní obrany, kde úspěšně složil zkoušku na důstojníka duchovní služby v záloze a byl jmenován do první důstojnické hodnosti - podporučíka. Záříjovou mobilizací roku 1938 prodělal u plní zdravotní rotu.

Po okupaci nacistickým Německem a vypuknutí války se rozhodl vstoupit do zahraničního odboje na Západě jako voják. Se služebním zařazením na vojenského duchovního ani nepočítal, neboť jako vlastenec a demokrat chtěl přispět k boji se zlem, a to i v zbraní. Za tímto účelem vycestoval 22. prosince 1939 do dánského Ged-senu, kde žila jeho manželka Inger (rozená Larsenová, dánské národnosti). Z Ged-senu odcestoval 12. ledna 1940 do Paříže, kde byl ustanoven Československý národní výbor a řádné ministerstvo obrany bylo nahrazeno vojenskou správou. Při této správě se K. Vít věnoval církevně-misijní činnosti, krajanským záležitostem a propagaci. Představoval vzácnou výjimku - relativně mladý duchovní, fyzicky a psychicky velmi dobře vybavený, bohatý zkušenostmi s vojenskou duchovní službou v Československé armádě z období první republiky. V rámci své činnosti působil v ústředí činnosti Církve československé v Paříži a zároveň vykonával bohoslužby pro posádky v Agde, Pézenas a Montagnac. V těchto posádkách se také proslavil dne 5. května 1940, kdy společně s evangelikou konal v rámci bohoslužeb vzpomínku (u příležitosti 31. výročí tragické smrti) na vojenského letce a diplomata generála Milana Rostislava Štefánika. Situace na francouzské frontě však přinášela československým jednot-

kám jen beznaděj a nezbylo jim nic jiného než se odpoutat od nepřítele a dislokovat se na území neokupované Francie, které bylo v okolí posádky Agde. Následně okolo 4700 československých vojáků bojujících na straně spojenců na západní frontě dorazilo do konce léta roku 1940 do Velké Británie. Mezi těmito vojáky byl také K. Vít.

V Československé zahraniční armádě ve Velké Británii bylo stejné procento příslušníků Církve československé jako evangeliků. Z tohoto důvodu nezůstalo bez povšimnutí postavení K. Víta. Za účelem jeho uplatnění jako vojenského duchovního bylo navrženo buď zvýšit systemizovaná místa v brigádě nebo přeradit K. Víta k jednotkám letectva Royal Air Force (RAF), kde působil 2500 československých letců, z nichž okolo 150 bylo příslušníků Církve československé. K. Vít k letectvu odešel a duchovní péči u RAF poskytoval i "bezvěrcům". Ti se při nástupu k RAF přihlásili k Církvi československé, neboť podle tamních vojenských řádů musel mít každý voják ve své personální evidenci nahlášenou své náboženské vyznání. Zároveň každý letec také obdržel dva štítky na krk (jeden odolný proti slané vodě, druhý proti požáru), kde bylo uvedeno evidenční číslo RAF pro případnou identifikaci zemřelého v boji a také zkratka náboženského vyznání, protože k vojenskému pohřbu musel být podle řádů povolán duchovní příslušník církve. "Bezvěrci" si tak jednoduše poradili po svém, do personální evidence nahlásili zkratku C-o-C, znamenající Church of Czechoslovakia (církve Československa). Po porážce nacistického Německa působil K. Vít (v hodnosti kapitána) jako vedoucí oddělení Církve československé v armádě a v roce 1947 se stal biskupem této církve. Rozvíjel přátelské vztahy s americkými unitáři. Události roku 1948 však nepřinesly ke všem vojákům a odbojářům vděk a úctu jako po 28. říjnu roku 1918. Největší národní tragédií novodobých dějin bylo, že tehdejší komunistický režim v Československu plně následoval zrudných taktik svého velkého učitele světového proletariátu Sovětského svazu. Cestu k moci si tak dláždil ponižováním lidské důstojnosti, utrpením a politickými vraždami těch nejstatečnějších bojovníků a vlastenců, kteří v domácím a zahraničním odbo-

ji přispěli k porážce hnědé totality. Obětní komunistických represí byli rovněž příslušníci RAF, někteří byli vězněni, jiní "pouze" pronásledováni bezpečnostními orgány, degradováni a zbaveni vyznamenání za hrdinské zásluhy. Přes 450 československých vojáků zahraničního odboje (nejenom příslušníků RAF) opustilo vlast, aby si zachránili život a svobodu, a téměř každý z nich se v exilu nějakým způsobem zapojil do odboje proti rudé totalitě.

Na tuto národní tragédii reagoval také K. Vít. Jeho reakce byla plně v souladu s duchem humanistického citátu (T. G. Masaryk; Nová Evropa): „Válka není nejhorším, jistě ne jediným zlem. Život nečestný, život otročský jest horší.“ V roce 1948 odešel do Spojených států amerických, kde konal duchovní službu v náboženských obcích Církve československé. S odkazem na přísahu příslušníků branné moci československé z období první republiky významně přispěl k účasti na protikomunistickém odboji, a to jako posel demokracie dne 7. února 1951. V tento den se příslušníci československé exilové komunity v čele s dr. Alicí Masarykovou stali v brooklynském unitářském Chrámu Spasitele prominentními hosty slavnostní vzpomínkové bohoslužby věnované odkazu prvního prezidenta Československé republiky T. G. Masarykovi. Vzpomínkovou bohoslužbu vedl unitářský duchovní John Lathrop společně se svým přítelem K. Vitem. Průběh bohoslužby přenášela rozhlasová stanice Hlas Ameriky pro československé posluchače. Navíc K. Vít tak poprvé prezentoval naši liturgii v anglickém jazyce. Řečnický projev K. Víta s poselstvím demokracie k československému lidu utiskovaného komunistickým režimem neunikl pozornosti zpravodajských orgánů Státní bezpečnosti, jakož i osobní účast nekomunistických politiků z Československa a Johna Lathropa na této akci. Je velice pravděpodobné, že v souvislosti se zmíněnou bohoslužbou zesílila represe ústředních stranických a bezpečnostních orgánů v tehdejší Československu proti unitářům. Svědčí o tom zastavení unitářského časopisu Cesty světla, který plnil úlohu mediální spojnice českých, moravských a slovenských unitářů.

Jaroslav Šetek

Náboženská obec Praha 10-Vinohrady sbírá na zvony

Zvoněním zvonů se člověk dělí s ostatními o svou radost ve svatebním veselí i zármutek v umíráčku... Zvonění nás pojí ve společné modlitbě...

Vážení přátelé,

mnozí z vás, kdo máte rádi Prahu, znáte bezesporu i dominanty Královských Vinohrad. Jednou z nich je i Husův sbor od architekta Pavla Janáka. V tomto roce jsme dokončili komplexní rekonstrukci této architektonické památky.

Architekt Janák a naši předchůdci chtěli do věže sboru umístit zvony, ale to se nikdy neuskutečnilo. Ve snaze naplnit "odkaz otců zakladatelů" bychom rádi završili rekonstrukci sboru právě umístěním zvonů do věže.

Rekonstrukce byla finančně velmi náročná, a tak ke splnění tohoto záměru potřebujeme také vaši pomoc. Zahájili jsme veřejnou sbírku na zvony. Pokud byste vyslyšeli naši prosbu o pomoc, může vám každé příští zazvonění připomenout i jiné hodnoty než ty, které přináší náš každodenní shon, a že i vy se svým darem se k těmto hodnotám hlásíte.

Prosíme tedy všechny, kdo chtějí a mohou pomoci uskutečnit tento záměr, aby posílali příspěvky na účet číslo:

2125054319/0800

u České spořitelny.

Sbírka potrvá do 31. března 2010.

O jejím průběhu a výsledku budeme informovat na www.hs-vinohrady.cz i v Českém zápase.

Mgr. Daniel Majer, farář a rada starších v Praze-Vinohradech

Osvědčení o konání veřejné sbírky od MHMP pod č.j. S-MHMP/688169/2009

Anděl

„Ach Bože, proč se to muselo přihodit zrovna mně?“ Stěžovala si žena sedíc v křesle svého dvoupokojového bytu na sídlišti. Tu se jí zjevil anděl Páně a pravil: „Pokoj tobě, ženo. Přináším ti radostné poselství. Pán Bůh tě má rád!“ Žena sebou nejprve trhla a poté trochu roztěkaně řekla: „Aha, jistě, tak jo. Počkejte vteřinku, hned se vrátím.“ Odběhla do vedlejšího pokoje, vytukala na telefonu číslo 112 a řekla: „Prosím vás, pošlete sanitu, je u mne v bytě nějaký blázen.“ „Ano, paní, vydržte. Mluvte s ním. Zabavte ho.“ Ozvala se odpověď telefonní operátorky. Žena pootevřela vchodové dveře, vrátila se zpět do pokoje a snažila se udržovat konverzaci. Za několik minut se ulicemi města linul zvuk sirén. Anděl povídá: „Zase se nějakému nešťastníkovi někde něco stalo.“

Potom se odmlčel, jakoby se za něho modlil. O chvíli později vpadli do místnosti tři záchranáři, popadli anděla, řekli ženě, že by si v přízemním bytě neměla nechávat otevřené okno a už ho vezli na psychiatrické oddělení. Žena se posadila do svého křesla a přemýšlela: „Co ta záře, která ho obklopovala?... No, někdo asi nechal na parkovišti stát auto s rozsvícenými světly. A proč měl na sobě to zvláštní bílé roucho? Hmm, kdo se vyzná v bláznových nápadech.“ Po chvíli se žena uklidnila a vrátila se ke svým předšlým myšlenkám: „Ach Bože, proč se to muselo přihodit zrovna mně?“

Dáváme živému a jednajícímu Bohu ve svých životech příležitost, nebo se spíše podobáme ženě z tohoto malého podobenství?

Aleš Toman

Afrika pro Afriku

V pondělí 23. listopadu vpoledvečer se v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze 1 konal benefiční koncert africké hudby.

Vystoupily tři soubory. Nejdříve Happy Day Quintet, jehož členem je předseda rady starších u sv. Mikuláše Marek Vávra. Dále zazpíval domácí mikulášský sbor Resonance, proslulý svým repertoárem afrických písní. Nakonec se představil rytmický soubor Jamba Africa, sestávající z afrických i českých bubeníků.

Posluchači, kteří zaplnili kostel, přijali všechna tři vystoupení velmi vřele. Výnos z tohoto koncertu činil bezmála 6500 Kč a náboženská obec jej věnovala projektu s názvem "Afrika pro Afriku", který podporuje nadané studenty z chudých rodin v Keni.

Petra Štěpánová

ZPRÁVY

Smutná zpráva

Sděluje církev, přátelům a známým smutnou zprávu, že dne 19. listopadu v požehnaném věku 96 let v orlovské nemocnici zesnul bratr Oldřich Kovalčík, dlouholetý předseda rady starších náboženské obce v Petřvaldě u Karviné. Rozloučili jsme se s ním se slovy díky za jeho příkladnou věrnost Pánu v obřadní síni petřvaldského hřbitova v pátek 27. listopadu.

Věčné odpočinutí dej mu, Pane, a světlo věčné at' mu svítí, at' odpočívá v pokoji.

Za rodinu i společenství církve
Zdeněk Kovalčík, synovec

Rybova mše na Žižkově

Srdečně zveme 13. prosince v 18 h do našeho sboru v Praze 3-Žižkov, nám. Barikád 1, na Rybovu Českou mši vánoční v podání studentů SPGŠ a gymnázia Evropská v Praze 6.

(rst)

Vzpomínkový večer

Náboženské obce Velký Vřeštův a Hořice srdečně zvou dne 14. prosince od 18 h do přednáškové síně městské knihovny v Hořicích na vzpomínkový večer Cestou proti zapomnění k 67. výročí odchodu Židů z Hořic a okolí (14. 12. 1942), na projekci dokumentárního filmu "Krátká dlouhá cesta", v němž se Fedor Gál vydává po sto-

Rok 2010 je jubilejním rokem pro pražskou diecézi i pro celou církev československou husitskou, která v tradičním sepětí s dějinami českého i slovenského národa předává již 90 let srozumitelným jazykem a svěbytným způsobem zvěst o Ježíši Kristu.

Vydávaný kalendář chce připomenout základní hodnoty lidského života založené na neochvějné naději vyvěrající z Písma a směřující přes hranici času k uvědomění si vlastní odpovědnosti za život v tomto světě. Jedinečné propojení veršů z Písma svatého s citacemi z děl Mistra Jana Husa a fotografiemi ze Svaté země vede člověka k zastavení se, zamyšlení se nad sebou samým a k rozhodnutí jít za Kristem.

Kéž se tento kalendář sestavený sestrou farářkou Mgr. Evou Cudlínovou ve spolupráci s jejím manželem Karlem a synem Jakubem stane dobrým průvodcem rokem 2010. Sestře Evě a všem, kteří se podíleli na přípravě k jeho vydání patří srdečné poděkování. Boží milost nechť vás provází na cestě Dobra, Pravdy a Krásy celým rokem 2010!

Doc. ThDr. David Tonzar, Th. D.
pražský biskup

Kalendář si můžete pořídit v každé z našich náboženských obcí od počátku prosince 2009 za 70 korun.

pách svého otce Vojtěcha na jeho poslední cestě ze Sachsenhausenu do Schwerinu.

Po projekci filmu bude následovat beseda s F. Gálem a režisérem M. Hanzlíčkem.

(ez)

Naše církev v televizi

Dne 25. prosince v 10 h bude ČT 2 v přímém přenosu vysílat vánoční bohoslužby z chrámu Spasitele v Brně Židenicích. Káže bratr biskup Petr Šandera, liturgii slouží sestra farářka Anna Štěpánková, křesťanské písně v netradičním podání zpívá sestra Jana Peřtová, varhanní doprovod Jaroslava Luklová. Děkujeme všem, kteří přijdou církev podpořit svojí účastí. Všechny ty, kteří se nemohou účastnit bohoslužeb ve svých obcích, zveme k televizním obrazovkám.

(as)

Výběrové řízení

Ústřední rada Církve čs. husitské vyhlašuje výběrové řízení na funkci správce počítačové sítě ústřední rady. Přihlášky do 31. prosince, podrobnosti na www.ccsch.cz

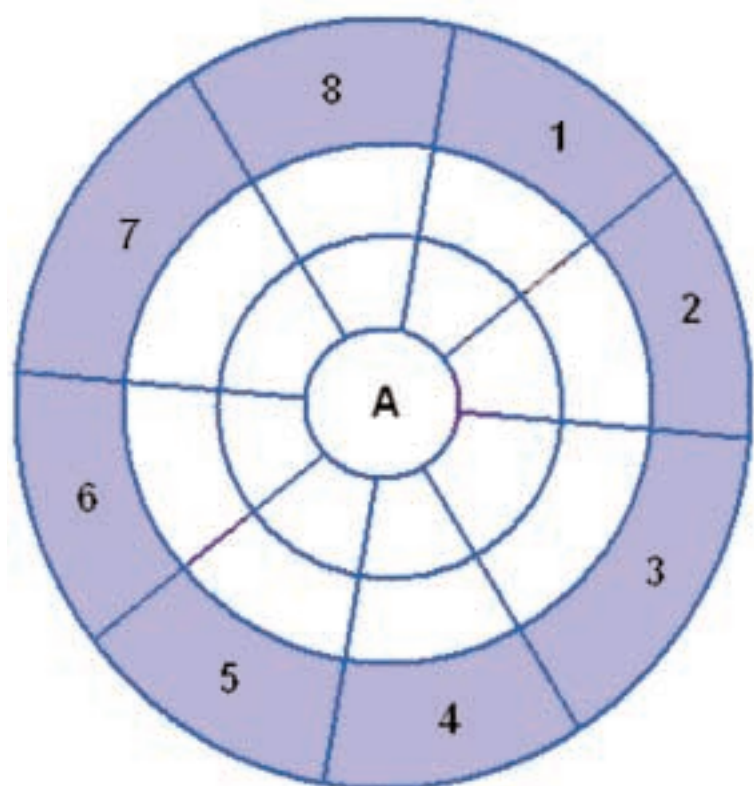
Koncerty u sv. Mikuláše

* 14. 12. - 14 h
Benefiční koncert
* 14. 12. - 19 h
Christmas music of old Europe
World Christmas Carols
Prague Brass Ensemble + varhany
* 15. 12. - 17 h
Olivova nadace
* 16. 12. - 18 h
Cantoria Praha
* 18. 12. - 19 h
Mozart, Vivaldi, Bach, Corelli
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka
* 19. 12. - 14 h
Benefiční koncert
* 19. 12. - 19 h
Mozart, Vivaldi, Bach, Corelli
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka
* 20. 12. - 19 h
Schubert, Gounod
European Christmas Carols
Bambini di Praga,
sbormistr - dr. B. Kulínská

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JÁ KŘTÍM VODOU

To odpověděl Jan Křtitel kněžím a levitům. Z tajenky se dozvíte, čím bude křtít ten, který přichází za ním a jemuž připravuje cestu.

1. příkrývka	5. bodavý hmyz
2. součást koňského postroje	6. jméno fenky
3. dřevěný domek	7. otcova sestra
4. noční pták	8. ypsilony (hovorově)

(Řešení z minulého čísla: Připravme se.)

Jana Krajčířiková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

KALENDARIUM – PROSINEC

14. 12. 1854 - Narodil se ve Vídni Vojtěch Hynais (+ 22. 8. 1925 v Praze) - malíř, dekoratér a grafik, který se už za života dočkal mnoha poct - obdržel čestný doktorát, Fügnerovu Zlatou medaili, stal se členem České akademie věd a umění, důstojníkem francouzské Čestné legie.

Dlouhá léta trávil v Paříži, kde získal proslulost jako dekoratér. Roku 1893 byl povolán jako profesor na pražskou Akademii výtvarných umění. V té době měl ovšem už za sebou práci, která jej navždy zapsala do srdcí české veřejnosti. Jako jeden z předních a nejvýraznějších příslušníků generace Národního divadla maloval pro ně řadu obrazů a když při požáru shořela původní Ženíškova opona, bylo už samozřejmé, že novou vytvoří právě Hynais (1881-83). V duchu myšlenky Národního divadla rozvinul tu umělec základní ideu Národ sobě a vytvořil tak dílo, bez kterého si tuto českou kulturní pokladnici již nedovedeme představit. Po úspěšné realizaci výzdoby Národního divadla následovaly zakázky pro Dvorní divadlo ve Vídni a pro Francii, výzdoba Pantheonu Národního muzea v Praze, plakáty pro národopisné výstavy v Praze a řada dalších.

14. 12. 1879 - Narodil se v Táboře Emanuel Chalupný (+ 27. 5. 1958 v Táboře) - sociolog, který působil jako docent sociologie na univerzitě v Brně a na české technice v Praze. K hlavním dílům, v nichž vytvořil vlastní, pozitivisticky orientovaný sociologický systém, patří pětidílná Sociologie (1916 až 1922) a Sociologie práva a mravnosti (1929). Byl jedním ze zakladatelů Sociologického ústavu, posledním předsedou Masarykovy sociologické společnosti až do jejího zrušení v roce 1939 a hlavním vydavatelem (spolu s I. A. Bláhou a J. L. Fischerem) Sociologické revue. Žil celý život v Táboře, kde se také angažoval v jihočeském regionálním hnutí, působil ve funkci náměstka starosty a redigoval časopis Trocnov, který sám založil.

14. 12. 1944 - V protektorátě začaly přípravy na uskutečnění ústupového plánu ARLZ (v říši vyhlášen 6. září t. r. a cílem bylo zanechat protivníkovi "spálenou a pustou zemi"). Při přiblížení fronty k českým zemím byly z tohoto prostoru evakuovány tisíce německých uprchlíků z Východu, odváženy stroje, zařízení, suroviny. Nacisté na mnoha místech pustošili továrny, rozrušili i komunikace a odvezli řadu kulturních památek.

18. 12. 1744 - Pro údajnou spolupráci (vyzvědačství) s Prusy došlo královským reskriptem k vypovězení Židů z Čech. Do konce ledna 1745 měli vyklidit Prahu a do konce června celou zemi.

Stejně nařízení platilo i pro Židy na Moravě a v českém Slezsku. Nařízení bylo z důvodů ekonomických, ale i vzhledem k protestům z Nizozemí a Anglie již v roce 1748 odvoláno; k 14. červenci t. r. jim byl povolen pobyt v zemi na dobu 10 let, k 5. srpnu t. r. se směli usadit v Praze a konečně k 16. říjnu 1755 byl obnoven stav před rokem 1744.

18. 12. 1914 - T. G. Masaryk odjel na léčení do Itálie a po varování, že bude po návratu zatčen, zůstal v cizině. Usadil se nejdříve v Ženevě, kde začal rozvíjet československou emigrační akci s cílem přesvědčit dohodové vlády a státníky, že je v jejich zájmu zničení habsburské monarchie a vytvoření samostatného československého státu.

19. 12. 1629 - Narodil se v Počátkách Tomáš Pešina z Čechorodu (+ 3. 8. 1680 v Praze) - římskokatolický kněz a historik.

Jeho první historická práce o vzniku a vývoji křesťanství v Čechách se nedochovala. Pak se rozhodl věnovat se moravským dějinám a pojal záměr napsat rozsáhlé vlastivědné dílo Moravopis, k němuž usilovně sbíral materiál. V roce 1663 vydal nejprve Prodromus, to jest Předchůdce Moravopisu, v němž největší místo zaujímají politické dějiny Moravy. Své dílo psal česky, což bylo ve vědecké práci v té době neobvyklé. Demonstroval tím svou lásku a úctu k českému jazyku a víru v jeho životaschopnost. Češtinu prosazoval i z moci církevních úřadů a podporoval výchovu českého kněžského dorostu.

Daleko větší ohlas měl ve své době latinsky psaný spisek o turecké otázce Ucalegon. Vylíčil v něm dějiny tureckých výbojů, jejich nebezpečí pro celou Evropu a končil plamennou výzvou ke svornosti všech evropských národů a k společnému boji proti hrožící turecké nadvládě.

Moravští stavové ho jmenovali historiografem moravským a v roce 1663 byl jmenován čestným kanovníkem litoměřickým a vyšehradským. O tři roky později se stal kanovníkem metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze a v roce 1670 generálním vikářem, kapitulním děkanem a císařským radou.

K oslavě svatovítské katedrály, kterou si velice oblíbil, napsal latinsky spis o dějinách a pamětihodnostech katedrály. Hlavním historickým dílem jsou latinsky psané dějiny válek, bitev a nepokojů na Moravě Mars Moravicus.

20. 12. 1409 - Nový papež Alexandr V. (zvolený koncilem v Pise) vydal (na žádost pražského arcibiskupa) bulu - zákaz kázání v soukromých kaplích v Čechách (tedy mimo farní, klášterní a biskupské kostely).

Opatření bylo namířeno zejména proti kazatelské činnosti Mistra Jana Husa v Betlémské kapli. Ten však neuposlechl a kázal zde dále.

20. 12. 1859 - Patentem č. 227 ř. z. byl uzákoněn (s působností od 1. května 1860) nový živnostenský řád (osnova zákona byla přepracována podle návrhů ministra financí K. von Brucka).

Tímto zákonem byly v Rakousku odstraněny poslední zbytky cechů a byl zaveden důsledný liberalismus, což znamenalo, že každý občan měl volný přístup ke všem živnostem (kromě tzv. koncesních - knihtiskařství, knihkupectví, zastavárny, doprava osob).

Zásady volné konkurence legalizoval obchodní zákoník ze 17. prosince 1862.

(red)